

A dicsőség órája: A keresztt és a feltámadás

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Lukács 2:34-35; János 18:33–19:5, 17-22, 25-27; 20:1-18; 1Korinthus 15:12-20

„Ekkor azt mondta neki Pilátus: Tehát valóban király vagy? Jézus azt válaszolta: Te mondod, hogy én király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem a világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra” (Jn 18:37, ÚRK).

Jézus keresztre feszítésével és feltámadásával ér tetőfokára *János evangéliuma*. Az első tíz fejezet nagyjából három és fél év történéseit fedi le, a 11-20. fejezetek viszont csak egy-két hétről szólnak.

A négy evangélium eltérő módon mutatja be Jézus halálát. A beszámolók illeszkednek egymáshoz, de mindegyik író olyan kulcspontokat emel ki, amelyek egybecsengnek evangéliumuk témájával. Máté az Írás teljesedését hangsúlyozza, Márk pedig a párhuzamokat Jézus keresztsége és a kereszttel között. Lukács arra összpontosít, hogy a kereszttel gyógyulást és megváltást hoz (a jobb lator története).

János azonban Jézus trónra lépéseként állítja elénk a kereszttel, főképpen az *órája* gondolatához kapcsolódóan, amire számos alkalommal utal a könyvben (Jn 7:30; 8:20; 12:27). A trónra lépés gondolata ironikus képet fest, hiszen a kereszttel feszítés a leginkább meggyalázó, legszegényetesebb halálmód, amit a rómaiak alkalmaztak. Ez az ellentét rámutat János mélyen ironikus ábrázolására, ami szerint Jézus szégyenben halt meg, ami ugyanakkor dicsőséges trónra lépését jelenti – Megváltóként.

MI AZ IGAZSÁG?

Jn 18:28-32 szakasza nem jeleníti meg részletesen Jézus kihallgatásának történetét, a fókuszban az áll, amikor Poncius Pilátus elé viszik.

Olvassuk el Jn 18:33-38 szakaszát! Miről beszélt Pilátus Jézussal?

A kormányzó megkérdezte Jézustól, hogy Ő-e a zsidók királya (Jn 18:33). Ez az első utalás erre a címre, de nem az utolsó. Jézus ekkor megkérdezte Pilátustól, hogy ezt magától kérdezi, vagy valaki más mondta róla, amivel a kormányzó felé fordította a kérdést: vajon tudja, kivel beszél? Az olvasó már tisztában van vele, hogy Jézus a Király. Felismeri ezt a kormányzó?

Pilátus erre szintén kérdéssel felelt: „*Tán zsidó vagyok én? A te néped és a főpapok adtak át téged az én kezembe. Mit cselekedtél*” (Jn 18:35, ÚRK)? Ez elkerülés volt, mert Pilátust irritálta, hogy Jézus ilyen nyíltan nekiszegezte a kérdést. Ekkor tette meg a kormányzó az első lépést az igazságtól távolodva, mert engedte, hogy az előítélet gátolja a felismerést.

Jézus azt felelte, hogy az Ő országa nem ebből a világból való (Jn 18:36), amiből Pilátus arra következtetett, hogy Jézus valóban királynak mondja magát (Jn 18:37). Ez vezet el Jézus fontos magyarázatához, miszerint Ő azért született, hogy bizonyosságot tegyen az igazságról, és mindenki, aki „*az igazságból való*”, hallgat a szavára (Jn 18:37).

Pilátus ekkor tette fel a kérdést, hogy „*Mi az igazság*” (Jn 18:38, ÚRK)? Viszont nem várta meg a választ, hanem kiment, és próbálta megmenteni Jézust a tömegetől.

János evangéliumának egyik témája az igazság. Jézus az örökkévaló Ige (*logosz*, Jn 1:1-5) a Világosság és az Igazság, szemben a sötétséggel és a tévedéssel, hamissággal. Ő kegyelemmel és igazsággal teljes (Jn 1:14), a kegyelem és az igazság általa lett (Jn 1:17). Keresztelő János bizonyosságot tett az igazságról (Jn 5:33). Jézus megerősítette, hogy az Atya igaz (Jn 7:28), tőle hallotta az igazságot (Jn 8:40). Jézus „*az út, az igazság és az élet*” (Jn 14:6). Isten Igéje „*igazság*” (Jn 17:17). Pilátus ugyan rákérdezett az igazságra, de előítélete, előre meghozott döntései és a nagy nyomás miatt elszalasztotta az alkalmat, hogy megismerje.

Mit értesz azon, hogy Jézus az Igazság?

„ÍME, AZ EMBER!”

Olvassuk el Jn 18:33–19:5 szakaszát! Hogyan próbálta Pilátus rávenni a népet, hogy Jézus szabadon bocsátását kérjék?

Az igazságra vonatkozóan Pilátus nem várt választ Jézustól, hanem viszszaemelt, és próbálta meggyőzni a népet. Vitába bocsátkozott, ahelyett, hogy egyszerűen szabadon engedte volna Jézust, amivel lépéshátrányba került. A vallási vezetők látták, hogy a tömeg által képesek manipulálni a kormányzót. Pilátus arra a szokásra hivatkozott, ami szerint a páska idején el lehet engedni egy foglyot. Megkérdezte az emberektől, hogy szeretnék-e, ha szabadon bocsátaná „a zsidók királyát”. Meglepő és ironikus, hogy a nép nem az ártatlan Jézus, hanem a Barabbás nevű útonálló elengedését kérte. Ekkor kezdtek gúnyolni és megszegényíteni Jézust. A római katonák tövis koronát nyomtak a fejére, bíborköntöst adtak rá, gúnyosan hajlongtak előtte, a zsidók királyának nevezték. A katonák csúfondáros viselkedése a császárok köszöntésére emlékeztet.

Úgy tűnt, Pilátus próbált módot találni Jézus elengedésére, arra számított, hogy talán megesik rajta az emberek szíve. Kihozatta Jézust a töviskoronával, bíborköntösben. János nem fűz magyarázatot a jelenethez, amikor Jézust úgy mond „királyi öltözetben” állították a nép elé, a kormányzó pedig így mutatta be: „Íme, az ember” (Jn 19:5, ÚRK)! Ez emlékezteti az olvasót Keresztelő János szavaira Jn 1:29 versében: „Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét” (ÚRK)! A helyzet iróniája, hogy a pogány kormányzó a királyokéra emlékeztető öltözetben állította Izrael elé a Messiást. Amint azonban Jn 19:6-16 szakasza mutatja, a tömeg Jézus keresztre feszítését követelte, arra hivatkozva, hogy Isten Fiának mondta magát. Ettől Pilátus megrémült, és még jobban igyekezett elengedni Jézust. A vallási vezetők azonban megpecsételték Jézus sorsát, amikor hangoztatták, hogy ha ezt megteszi, ellensége a császárnak. Tudták, hogy a császár iránti lojalitásból Pilátus nem engedheti el azt, akit a császár ellenségének mondanak. A vallási vezetők erősködtek, hogy nekik nem királyuk, hanem császáruk van. Vagyis gyűlöletük Jézus ellen erősebb volt nemzeti törekvéseiknél. Népük önrendelkezését is készen álltak feladni azért, hogy megszabaduljanak Jézustól.

Mennyire ijesztő: a pogány kormányzó szabadon akarja engedni Jézust, miközben saját népének lelki vezetői a kereszten akarják látni, éppen ők, akiknek fel kellett volna ismerniük! Mi a tanulság ebből?

„ELVÉGEZTETETT!”

Jn 19:17-22 szakaszából megtudjuk, hogy Pilátus latinul, görögül és héberül is felíratta: „*A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA*” (Jn 19:19). A vallási vezetők azt akarták, hogy ezt megváltoztassa, de Pilátus hajthatatlan volt. A felirat maradt, az igazság néma tanújaként. Jézus trónra lépését jelezte a kereszten. Köztörvényes bűnözőként függött a kereszten, aki valóban a Királyuk, a zsidók Királya volt!

„Pilátusnál és a zsidóknál nagyobb hatalom irányította a felirat elhelyezését Jézus feje fölé. Isten gondviselésében ennek az volt a szerepe, hogy a Szentírás megfontolására és tanulmányozására késztesse” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 654. o.).

Mi az a megindító jelenet, amiről Jn 19:25-27 szakaszában olvashatunk?

A kereszt lábánál állók között volt János, a szeretett tanítvány és Mária, Jézus anyja is. Évekkel korábban, amikor József és Mária bemutatni vitte Jézust a templomba, Simeon éppen ezt a helyzetet jövendölte meg (vö. Lk 2:34-35). Most a haldokló Jézus az anyjához szólt: „*Asszony, íme, a te fiad.*” Jánosnak pedig ezt mondta: „*Íme, a te anyád*” (Jn 19:26-27, ÚRK)!

Olvassuk el Jn 19:28-30 verseit! Mi a jelentősége Jézus utolsó szavának, amit halála előtt mondott?

A 28. és a 30. versben egyaránt a görög *teleó* („elvégez”, „befejez”, „végrehajt”) ige szerepel, továbbá a 28. versben van egy hasonló szó, a *teleioó* („teljessé tesz”, „tökéletessé tesz”) is, ami utal az Írás beteljesedésére. Rettegetes az itt leírt jelenet, de minden beteljesedett, teljessé lett, elvégeztetett.

Jézus kijelentése: „*Elvégeztetett!*” arra utal, hogy végrehajtotta, beteljesítette az Atyától kapott feladatot.

Mit jelent a számunkra, hogy Jézus kijelentette: „*Elvégeztetett!*”? Mit végzett el? Mi következik ebből a mi életünkre nézve?

AZ ÜRES SÍR

Olvassuk el Jn 20:1-7 szakaszát! Mi a jelentősége ennek a jelenetnek a mi számunkra?

Jézus péntek délután halt meg és vasárnap kora hajnalban támadt fel. A szombat közeledte miatt (Jn 19:42) a temetési szertartást sietve végezték, nem fejezték egészen be. A követői nagyon szerették Jézust, de meg akarták tartani a szombatot, így aznap nem mentek ki a temetőbe (vö. Mk 16:1; Lk 23:56-57). A szombat után, vasárnap reggel több asszony is fűszereket vitt a sírhoz. Megdöbbenve látták az elhengerített követ és az üres sírt.

A korán érkezők egyike Mária Magdaléna volt, aki aztán elszaladt Péterhez és Jánoshoz, hogy elmondja nekik, mit látott. A két férfi erre a sírhoz futott, János megelőzte Pétert, előbb ért oda. Lehajolt, benézett a sírboltba, de nem lépett be. Látta a gyolcsot, amibe Jézus testét tekerték. Péter még be is ment, és megnézte a sírboltban a lepedőket, majd észrevette a kendőt is, amivel Jézus fejét takarták le. Nem a lepedőkkel volt együtt, hanem külön, összehajtva.

Olvassuk el Jn 20:8-10 verseit! Miért érdekes az, hogy a kendő össze volt hajtva?

Miután Péter belépett a sírboltba, János is utánament. Jn 20:8 versében az áll, hogy János bement, látott és hitt. Vajon mi miatt hitte el, hogy Jézus valóban feltámadt, amikor látta a gyolcslepedőt és a külön összehajtott kendőt?

Ahhoz, hogy erre felelni tudjunk, gondolkozzunk kicsit azon, miért is volt üres a sír. A legegyszerűbb válasz az volna, hogy a sírrablók miatt, ez azonban három okból sem lehetséges. Először is, Máté leírja, hogy a sírt őrizték (Mt 27:62-66), ezért nem lehetett szó a sír kirablásáról. Másodszor, a sírrablók jellemzően értékes dolgokat lopnak el, nem oszlásnak indult holttesteket. Harmadszor pedig, a sietség miatt nem lett volna idejük összehajtani a kendőt. Tehát nem csoda, hogy amikor János látta az összehajtogatott kendőt, hitt Jézus feltámadásában.

JÉZUS ÉS MÁRIA

Olvassuk el Jn 20:11-13 verseit! Mária Magdaléna továbbra sem fogta fel az üres sír jelentőségét. Hogyan utal erre ez az epizód is?

Máriára az volt az utolsó utalás ezt megelőzően, amikor Péternek és Jánosnak beszélt az üres sírról (Jn 20:2). A férfiak a sírhoz szaladtak, Mária pedig egy kicsivel később ment vissza oda. Péter és János benézett a sírba, majd elment, Mária pedig még tovább maradt ott. Az utóbbi néhány nap alatt bizonyára sokat sírt. Most pedig még ez is? Lehajolt és benézett a sírboltba.

Meglepetésére két fehérbe öltözött angyal ült ott, ahol korábban Jézus teste feküdt. Megkérdezték tőle: „*Asszony, miért sírsz*” (Jn 20:13, ÚRK)? Fájdalmában azt felelte, hogy azért, mert elvitték az Urat, és nem tudja, hová tették.

Jn 20:14-18 szakasza szerint mitől változott meg minden Mária számára?

Mária könnyes szemmel megfordult, és látta, hogy áll mögötte valaki. Az angyalokhoz hasonlóan kérdezte az Idegen is: „*Asszony, miért sírsz*” (Jn 20:15, ÚRK)? Mária azt hitte, a kertésszel beszél, és kérte, hogy segítsen neki megtalálni Jézus testét.

Az Idegen csak egy szót szólt: „*Mária*”. Az egyetlen szavas kinyilatkoztatás után az egész világ megváltozott számára. Meglepetten ismerte fel, hogy a feltámadott Jézus beszél vele, ekkor ráismert és köszöntötte. Jézus azt mondta neki, hogy ne tartóztassa, mert fel kell mennie az Atyához, de Mária menjen, és közölje a tanítványokkal: „*Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, és az én Istenemhez és a ti Istenetekhez*” (Jn 20:17). Mária teljesítette a feladatot, elmondta a tanítványoknak, hogy látta az Urat, és részletesen beszámolt mindarról, amit mondott neki (Jn 20:18).

Olvassuk el 1Kor 15:12-20 szakaszát! Pál szerint Krisztus feltámadása nélkül mi haszna lenne keresztény hitünknek?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, „Elvégeztetett” (666-673. o.); „Feltámadott az Úr” (688-694. o.); „Mit sírsz?” (695-700. o.) c. fejezetek

„Pilátus szeretne volna megszabadítani Jézust. Be kellett azonban látnia, hogy ezt nem tudja megtenni úgy, hogy közben a pozícióját és érdemeit is megtartja. Világi hatalma veszélyeztetése vagy éppen elvesztése helyett azért inkább feláldozott egy ártatlan életet. Milyen sokan vannak olyanok, akik a veszteség vagy szenvedés elkerülése érdekében hasonló módon inkább feláldozzák meggyőződésüket. A lelkiismeret és a kötelesség mindig megmutatja nekünk azt az utat, amelyen járnunk kellene, az önérdék azonban rendszerint egy másik utat jelöl meg. Evilági érdekeink rendszerint a rossz irányba igyekeznek bennünket téríteni, de ha megalkuszunk Sátánnal, akkor ez az alku hamarosan a bűn sötét éjszakájába sodor bennünket” (i. m. 646. o.). „Krisztus földi élete nem fejeződött be addig, amíg munkáját el nem végezte. Utolsó leheletével így kiáltott fel: »*Elvégeztetett*« (Jn 19:30)! A csatát megnyerte, hatalmas karjával kivívta a győzelmet (vö. Zsolt 98:1). Győztesként zászlóját örökkévaló magasságokra tűzte ki. Nem volt-e örvendezés az angyalok között? Az egész menny ujjongott az Üdvözítő győzelmén. Sátán vereséget szenvedett, és tudta, hogy birodalma elveszett. Az angyalok és az el nem esett világok számára ennek a kiáltásnak, hogy „*elvégeztetett*”, nagy jelentősége volt. Azt jelentette ez számukra éppen úgy, mint a mi számunkra is, hogy a megváltás nagy munkája befejeződött. Velünk együtt ők is részesülnek Krisztus győzelmének a gyümölcséből” (i. m. 666. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Milyen döntéshozatali folyamattal kerülhetjük el, hogy hasonló hibát kövessünk el, mint Pilátus?
- 2) Miért kellett Jézusnak meghalnia helyettünk? Miért kellett a Helyettesünknek lennie? Miért volt szükség az Ő halálára ahhoz, hogy nekünk üdvösségünk lehessen? Milyen igeszakaszokkal tudjuk alátámasztani a választásunkat?
- 3) Milyen kapcsolat van Jézus feltámadásának szentírási és történelmi bizonyítékai között? Milyen komoly történelmi bizonyíték szól Jézus feltámadása mellett?
- 4) Ha azonnal a mennybe jutnának, „*akik a Krisztusban elaludtak*”, hogyan érthetnénk 1Kor 15:12-20 szakaszában azt, hogy ha Krisztus nem támadt volna fel, „*akik a Krisztusban elaludtak, azok is elvesztek tehát*” (1Kor 15:18)? Hogyan támasztják alá Pál szavai is, hogy a halottak alszanak Krisztus visszatéréséig?

FÜLE LAJOS:

NEM HIÁBA

Szemet adtál,
hogy meglássam a másik embert.
Fület adtál,
hogy meghalljam a panaszát is.
Lábat adtál,
hogy sorsos útján elkísérjem.
Kezet adtál,
hogy elestében fölemeljem.
Szívet adtál,
hogy befogadjam és szeressem.

Nem hiába
ajándékoztál meg ezekkel.
Buzdíts, URAM,
hogy használjam és megköszönjem.